

Ik kwam een regel tegen uit een gedicht: geloven is blind zijn en zien. Is niet zien en toch zien. Is niet veel in de hand hebben en toch er mee bezig blijven. Ja, dacht ik, dat zou zeker op Bartimeus kunnen slaan, die is letterlijk blind en toch ziet hij iets in Jezus, anders is hij daar niet gaan zitten, langs de kant van de weg, Want zou Jezus...Wie weet heeft hij een duwtje gekregen van een vriend of een familielid maar ja, iets horen en dan ook nog doen? Maar hij doet het, hij gaat daar zitten, te wachten, want wachten hoort vaak bij geloven, wachten op anders, op beter, op gezien worden, en wie wil dat niet.

Maar zo eenvoudig gaat het ook weer niet, vertelt Markus. Want er is een grote menigte om Jezus heen, als Jezus net Jericho achter zich heeft gelaten. Al die velen zien Jezus heel anders, wachten ook op iets anders bij Jezus. Dat kun je al zien aan wat hier vlak daarvoor gebeurt. Dan vragen leerlingen van Jezus of ze iets mogen vragen. Dat mogen ze. Of ze een ministerspost mogen hebben als Jezus de macht krijgt als hij iets tegen de Romeinen organiseert. Jullie weten niet waar je het over hebt, zegt Jezus dan. Jezus als de macht van het zwaard, zo denken velen. Tot aan zijn leerlingen toe.

En dan zit daar aan de kant van de weg een wat haveloze man, die iets anders roept, dwars tegen hun denken in. Hij noemt Jezus zoon van David. Daar hebben ze op zich niets op tegen maar wel wat hij er achteraan zegt, ontferm U over mij. Jezus als macht van bewogenheid. Dat kan niet, dat gaat te ver. Hij moet gauw zijn mond houden. En ze snauwen hem letterlijk af. Deze Bartimeus herinnert hen aan ps 72, aan een koning die de redder van de armen is, die hun hulp geschrei hoort. Maar hoe ze hem ook tegen willen houden, hij gaat nu des te harder roepen. Hij roept wat later het Jezusgebed genoemd zal worden, tot vandaag toe gebeden in alle kloosters en ook wel privé, als je letterlijk aan de grond zit, met je zelf en je geloof. Niets in handen en toch.

En zo staan ze hier tegenover elkaar: de blinde die ziet en de velen die Jezus kunnen zien maar hem niet zien of niet zien zitten. Geloven is blind zijn én zien.

En Jezus laat merken dat ps 72 klopt. Hij hoort. Laat hem roepen. En o ironie, nu moeten zij, die hem eerst zo afsnauwden hem zelf gaan roepen. Dat doen ze maar ze kunnen het niet laten nog ietwat kleinerend te doen naar Bartimeus toe, zovan: bedaar nou maar en sta op, hij laat je roepen. En hij gooit zijn mantel af, springt op zijn voeten en gaat naar Jezus toe.

Wat wou je dat ik voor je deed? Vlak hiervoor had Jezus het precies zo aan Jacobus en Johannes gevraagd: wat wil je dat ik voor je doe? Zij wilden aanzien. Daartegenover de eenvoud van Bartimeus: dat ik kan zien. Maar Bartimeus vraagt niet alleen betere ogen, er staat in het grieks een woord dat verder kijken betekent, iets van: geef mijn leven zicht, geef het gehalte. Geef het perspectief. Ga maar, hoort hij dan, dit geloof, deze hoop in jou, daaraan dank jij je redding.

En nu kun je vragen: wat heeft Bartimeus nu gered? Dat moet toch wel dat kyrielies, Heer ontferm U, zijn. Dat een mens durft te bidden: God, zie mijn leven, dit is geen leven.

Zo bidt je soms als je met jezelf op de vloer van alles zit, als je je afvraagt: en wat moet ik nu? Want alles, zoals het nu is, en nu gaat, gaat niet en kan ik het niet meer en wil ik het ook niet meer.

Ik moet eerlijk voor mijzelf worden; je mag ook zeggen: ik moet eerlijk voor God worden. Zoals iemand eens zei: en toen was daar dat moment dat ik niet meer om mijzelf heen draaide, nee, ik moest kleur bekennen. En dat heb ik gedaan ook. Tegenover God en mijzelf. Op de vloer en toch niet gevloerd.

Zulke scharniermomenten. Wij hebben ze op zijn tijd allemaal. Of het nu gaat om je zelf of om je werk of om je relatie, of om je ouders of om je kinderen...het is met jezelf de diepte ingaan en dat is tegelijk aan God raken... Nee, eerst wil je niet of kun je niet en dan moet je toch, met jezelf, met elkaar, en soms moet je dan in je zelf iets loslaten...om je zelf en elkaar te redden...

En waar doe je dat dan voor? Waar in dit verhaal alles om draait: dat ik mag zien wat leven is, wat waar is, waar ik mens bij blijf. Waar ik van binnen heel bij blijf. Waar de liefde blijven kan en de hoop niet weg gaat.

Anders gezegd: dat ik een waarachtig mens blijf. Zoals Huub Oosterhuis in dat lied zegt: dat ik zie wat is en het licht niet haat; hij bedoelt: dat ik het echte zien niet ontloop maar durf toe te laten. God toelaten. Anderen toelaten. En als dat pijn doet, noem het dan genadepijn.

Je geloof heeft je gered. Je mag ook zeggen: er wordt een diepere laag in mij gered, de kwetsbaarheid wordt in me gered.

Er wordt in mij gered dat ik uiteindelijk van gaven leef. En wie weet, wordt zo ook de vreugde in mij gered.